

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Regvlis Ivrис.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

4
superire, & a religionis ingressu multorum corda sub-
trahere, scilicet detrahentium vitanda perversitas cogi-
tare, ut iam ipsi ad prædicta præcludere, & certum pro-
cedendi modum hanc confirmationem Legitimus præ-
ficeret. Itaque si papa excommunicacionis & privatio-
nis officiæ at beneficii districti præcipimus, ut præfens
confessio, cum ipsam legi contingat, sicut prolatæ es-
tæ, si fiducia exponatur ad literam : concordantia, con-
venientia, si diversæ vel adverse opinioneæ a lectorib;
expositoriorib; nullatenus indicantur. Super ipsa
conclusiones glossæ non sicut (nisi forsan, per quas ver-
bo vel verbi sensus, seu confruictio, vel ipsa confru-
ictio qualiter grammaticaliter ad literam vel intelligibiliter
exponatur) Nec intellectus ipsius per legem depon-
itur in aliquo, seu disporqueretur ad aliquid, quam litera
sua font. Et ne secundum predicta contra detrac-
to in huiusmodi oporteat ulterius laborare, universitatis ac
magistrorum concilium præminentia, conditionis, au-
diens ceteris præcipimus, ne contra prædictam regu-
lationem statutum fratrum prædictorum, seu contra præmis-
tas statutas, ordinata, concessa, disposita, decreta,
dictata, suppedita, approbata, & etiam confirmata, do-
cimmo, scribant, determinent, prædictam, seu præve-
lentem publice vel occulæ. Sed si quid penes al-
quem ab his ambiguitatis emerferit, ad culmen predicta-
rum apostolicorum deeducatur, ut ex auctoritate Apostolica
in hoc manifestetur intentio: cui soli concession est
in futura condere, & edere declarare. Glofantes
magistrorum constitutiōneī pīam aliter, quām eo mo-
do, quem dāximus: Doctore vero infuper & lectors,
dōcēm in publico, ex certa scientia & deliberate
magistrorum constitutiōneī huiusmodi depravantes, fa-
tutorumque commentarii, scripturæ, seu libellos, ac
prædicantes contra prædicta, vel aliquo seu aliquod
statutum (non obstantibus aliquibus privilegiis, vel
aliquo, aut literis Apostolicas, quibuscunq; digni-
ficantes, personis, ordinibus, aut locis religiosis vel secu-
ri generaliter vel singulariter sub quacunq; forma
vel expressione verborum conceperint, quæ nolumus ali-
quibus in primis quomodo libet fūnagari) excom-
municandas sententie, quām nunc in ipsos præferimus,
se uocem lobacere: à qua per neminem nisi per Ro-
manum pontificem possint absolviri. Infuper tam illos,
aut quos per nos excommunicatis est prolata senten-
tia, quām alios (si qui fuerint) contra præmissa vel
cum aliquo venientes, ad sedis memorata volumus
deponitiam: ut quos prouisus modus equitatis non
est ut sit, competrat rigor Apostolica ultiō. Nullo
tempore omnino hominum licet hanc paginam nolite
detractionis, ordinationis, concessionis, & dispositionis,
approbationis, confirmationis, & confirmationis,
infingere, vel ei auctu temporatio contrarie. Si
vixit hōs atentatus præsumptiō, indigneationem
prophetarum Dei, & beatorum Petri & Pauli Apo-
stolorum, & novitatem incursum. Datum Siriani
Calendas Septembri, Pontificatus nostri anno

CAP. IV.

*Inscriptio illius monasterii, quid appellatur cella signifi-
cat. Inscriptio. And.*

Bonifacius VIII.
Monasterium monasterio tuo concessum, ut mona-
sterio five fratres in cellis ad monasterium ipsum spe-
cialiter habitantes, ab alio, quām à Papa, vel eius le-
gitimo excommunicari, aut suspensi, vel ipsæ cellæ inter-
dicto suppediti, non possint: five fratres in prioriatis,

ecclæsia, seu capellis ejusdem monasterii commorantes,
aut ipsi prioratus, ecclæsias vel capellas ab ordinato-
rum iurisdictione in aliquo, fed residentes tantum in
cellis, & cellæ ipsæ (hoc est loca secreta & solitaria, quæ
ab hominum separata coivisa sunt, ad contemplandum
& Deo vacandum specialiter deputata) defendant.

C A P. V.

*Prosternatius aliquo, ut possit conferre beneficia clericorum sua-
rum, quid appellatio clerusorum horum dicitur, & ostendit. And.*

Idem.

Sicut nobis significare curati, tibi gratiæ concessi-
mus, ut beneficia clericorum tuorum cedentium vel
descendentium possis conferre: quodque idem clericis
probendarum statuum fructus percipiant, ac si in suis ec-
clesiis personaliter residerent. Verum quia dubitas, quæ
libet vere tui clerici familiares existunt, & in tuis expa-
tionibus continuè domicili commenantes. Etiam & si quos
ex illis aliquando pro tuis gerendis negotiis absente con-
tingat.

DE REGULIS IURIS.

Bonifacius VIII. &

Regula I.

Benehuius ecclæsisticum non potest licet sine in-
stitutione canonica obtineri.

Idem. Regula II.

Pofessor malæ fidei ullo tempore non præscribit.

Idem. Reg. III.

Sine possessione præscriptione non procedit.

Idem. Reg. IV.

Peccatum & non dimittitur, nisi restituatur ablatum.

Idem. Reg. V.

Peccati venia non datur nisi correctio.

Idem. Reg. VI.

Nemo potest ad impossibile obligari.

Idem. Reg. VII.

Privilegium personale personam sequitur, & extingui-
tur cum persona.

Idem. Reg. VIII.

Semel malus, semper presumitur esse malus.

Idem. Reg. IX.

Ratum & quis habere non potest, quod ipsius nomi-
nen non est gesum.

Idem. Reg. X.

Ratihabitionem retrotrahi, & mandato non est du-
biu comparari.

Idem. Reg. XI.

Cum sunt partium jura obscura, reo favendum est po-
tius, quam actori.

Idem. Reg. XII.

In judicio non est acceptio personarum habenda.

Idem. Reg. XIII.

Ignorantia facti, non juris, excusat.

Idem. Reg. XIV.

Cum quis in ius succedit alterius, iustam ignoramus
causam censeatur habere.

Idem. Reg. XV.

Odia restringi, & favores convenienti ampliari.

a. Aliis, ita: etiam si ex illis aliquis aliquando. b. a-

liis, ita: idem. c. Et B. August. epiph. 54. ad Macedonum referit.

Ivo in decreto part. 13. c. 4. & part. 15. c. 25. d. Vide Bann. consil.

27. 1. g. & conf. 13. 2. vob. lib.

- Idem.* Regula XVI.
Decet concessum à principe beneficium esse mandatum.
Idem. Reg. XVII.
Indultum à jure beneficium, non est, aliqui auferendum.
Idem. Reg. XVIII.
Non firmatur trahit temporis, quod de jure ab initio non subsistit.
Idem. Reg. XIX.
Non est sine culpa, qui se iei, que ad eum non pertinet, se immiscat.
Idem. Reg. XX.
Nullus pluribus uti defensionibus prohibetur.
Idem. Reg. XXI.
Quod semel placuit, amplius diligere non potest.
Idem. Reg. XXII.
Non debet aliquis alterius odio prægravari.
Idem. Reg. XXIII.
Sine culpa, nisi sub sit causa, non est aliquis puniens.
Idem. Reg. XXIV.
Quod quis mandato facit judicis, dolo facere non videtur: cum habeat patire necesse.
Idem. Reg. XXV.
Mors sua cuilibet est nociva.
Idem. Reg. XXVI.
Ea, qua sunt à judece, si ad eam non spectant officium, viribus non subsistunt.
Idem. Reg. XXVII.
Scienti & consentienti non sit injuria, neque dolus.
Idem. Reg. XXVIII.
Quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam suntrahenda.
Idem. Reg. XXIX.
Quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari.
Idem. Reg. XXX.
In obscatis minimum est sequendum.
Idem. Reg. XXXI.
Eum, qui certus est, certiorari ulterius non oportet.
Idem. Reg. XXXII.
Non licet auctori, quod reo lictum non existat.
Idem. Reg. XXXIII.
Mutare consilium quis non potest, in alterius detrimentum.
Idem. Reg. XXXIV.
Generi per speciem derogatur.
Idem. Reg. XXXV.
Plus semper in se continet, quod est minus.
Idem. Reg. XXXVI.
Pro possestori habetur, qui dolo desit possidere.
Idem. Reg. XXXVII.
Vile non debet per inutile vitari.
Idem. Reg. XXXVIII.
Ex eo non debet quis fructum consequi, quod nisus existit impugnare.
Idem. Reg. XXXIX.
Cum quid prohibetur, prohibetur omnia, que sequuntur ex illo.
Idem. Reg. XL.
Pluralis locutio duorum numero est contenta.
Idem. Reg. XLI.
Imputari non debet ei, per quem non fiat, si non faciat, quod per eum fuerat faciendum.
Idem. Reg. XLII.
Accediborum naturam sequi congruit, principalis.
Idem. Reg. XLIII.
Qui tacer, consentire videatur.
Idem. Reg. XLIV.
Is, qui tacet, non fateur: sed nec utique negare videatur.
- Idem.* Reg. XLV.
In pœnitentiis benigior est interpretatio fœcunda.
Idem. Reg. XLVI.
Actus legitimis conditionem non recipit res.
Idem. Reg. XLVII.
Semel Deo dicatum, non est ad alios humerum transwendendum.
Idem. Reg. XLVIII.
Non praefat impedimentum, quod de jure non institutum efficit.
Idem. Reg. XLIX.
Cui licet quod est plus, licet unicus quod est minus.
Idem. Reg. L.
Qui prior est tempore, poterit estire.
Idem. Reg. LI.
Qui sentit onus, sentit debet commissum, &c contra.
Idem. Reg. LII.
In re communis potior est conditio probantis.
Idem. Reg. LIII.
Contra eum, qui legem dicere possint, interpretatio facienda.
Idem. Reg. LIV.
Non est obligatorium, contra bonos mœns præjuramentum.
Idem. Reg. LV.
Dolo facit, qui peit, quod restituere spernit.
Idem. Reg. LX.
Non est in mors, qui potest exceptione legem trahere.
Idem. Reg. LXI.
Quod ob gratiam aliquis conceditur, non est in eum dispensandum retroquendum.
Idem. Reg. LXII.
Nullus ex concilio, dummodo fraudulentem habet, obligatur.
Idem. Reg. LXIII.
Exceptionem obiectum, non videtur de inventu adverbiaii confundere.
Idem. Reg. LXIV.
Quia contra jus sunt, debent unicus pro indicibus.
Idem. Reg. LXV.
Cum non fiat per eum ad quem pertinet, qui minus conditio impletatur, haberi debet penitus, ac diligenter fuisse.
Idem. Reg. LXVI.
Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno denitis.

- Idem.* Reg. LXVII.
Inspicimus in obscuris, quod est verius, nesciunt, nesciunt que
plerunque fieri confitetur.
Idem. Reg. LXVIII.
Is, qui in jure succedit alterius, ex jure quoque, ex jure
bebit.
Idem. Reg. LXIX.
Presumitur ignorans, ubi scientia non potest.
Idem. Reg. LXX.
Locupletari non debet aliquis, cum alius in ipsa
aditura.
Idem. Reg. LXI.
In pœnitentiis benigior est interpretatio fœcunda.
Idem. Reg. LXII.
Actus legitimis conditionem non recipit res.
Idem. Reg. LXIII.
Semel Deo dicatum, non est ad alios humerum
transwendendum.
Idem. Reg. LXIV.
Non praefat impedimentum, quod de jure non institutum
efficit.
Idem. Reg. LXV.
Cui licet quod est plus, licet unicus quod est minus.
Idem. Reg. LXVI.
Qui prior est tempore, poterit estire.
Idem. Reg. LXVII.
Qui sentit onus, sentit debet commissum, &c contra.
Idem. Reg. LXVIII.
In re communis potior est conditio probantis.
Idem. Reg. LXIX.
Contra eum, qui legem dicere possint, interpretatio facienda.
Idem. Reg. LXVII.
Non est obligatorium, contra bonos mœns præjuramentum.
Idem. Reg. LXVIII.
Dolo facit, qui peit, quod restituere spernit.
Idem. Reg. LXIX.
Non est in mors, qui potest exceptione legem trahere.
Idem. Reg. LX.
Quod ob gratiam aliquis conceditur, non est in eum
dispensandum retroquendum.
Idem. Reg. LXI.
Nullus ex concilio, dummodo fraudulentem habet,
obligatur.
Idem. Reg. LXII.
Exceptionem obiectum, non videtur de inventu
adverbiaii confundere.
Idem. Reg. LXIII.
Quia contra jus sunt, debent unicus pro indicibus.
Idem. Reg. LXIV.
Cum non fiat per eum ad quem pertinet, qui minus
conditio impletatur, haberi debet penitus, ac diligenter
fuisse.
Idem. Reg. LXV.
Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno denitis.

Item.	Regula LXVIII.	Item.	Regula LXXXVII.
Item qui per alium, quod potest facere per se- m ipsum.	Reg. LXIX.	In argumentum trahi nequeunt, quia proprie necessi- tatem aliquando sunt concessa.	Reg. LXXXVII.
Item.	Reg. LXIX.	Item.	Reg. LXXXIX.
In eam promissione fidem non expedit observari.		Nemo potest plus iuris transferre in aliis, quam sibi comperere dignosatur.	
Item.	Reg. LXIX.	Item.	Reg. LXXX.
In alterius electio & electione, & sufficiat alter- ius exempli.	Reg. LXIX.	In toto partem non est dubium contineri.	Reg. LXXXI.
Item.	Reg. LXXI.	Item.	Reg. LXXXI.
Qui ad agendum admittitur, est ad excipiendum mul- tius admittendus.	Reg. LXXI.	In generali concessione non veniat ea, quia quis non est versimiliter in specie concessurus.	Reg. LXXXII.
Item.	Reg. LXXI.	Item.	Reg. LXXXII.
Qui sit per alium, est perinde, ac si faciat per se- m ipsum.	Reg. LXXI.	Qui contra iuris mercatorum, bonam fidem profanatur non habere.	Reg. LXXXIII.
Item.	Reg. LXXIV.	Item.	Reg. LXXXIV.
Vultus legitime retractari non debet, licet cibus pos- sumit, a quo non potuit inchoari.	Reg. LXXIV.	Bona fides non patitur, ut semel exactum iterum ex- igatur.	Reg. LXXXIV.
Item.	Reg. LXXIV.	Item.	Reg. LXXXV.
Concedit gratio conceditur, trahi non debet attis temporium.	Reg. LXXIV.	Cum quid una via proibitetur aliqui, ad id alia non debet admitti.	Reg. LXXXV.
Item.	Reg. LXXXV.	Item.	Reg. LXXXV.
Indivis fidei qui postularab. eo servari, cum in- ter nos perfidiam feruare reculat.	Reg. LXXXV.	Contractus & ex conventione legem accipere digno- scuntur.	Reg. LXXXV.
Item.	Reg. LXXXV.	Item.	Reg. LXXXVI.
Vultus personar. non debet in instrumentum ee- stabilitate.	Reg. LXXXV.	Damnum, quod quis sua culpa sentit, sibi debet, non a- llis b. imputare.	Reg. LXXXVI.
Item.	Reg. LXXXVII.	Item.	Reg. LXXXVII.
Item congruit suscedat in enere, qui subsistit: in amore.	Reg. LXXXVII.	Infamibus portare non patent dignitatum.	Reg. LXXXVIII.
Item.	Reg. LXXXVII.	Item.	Reg. LXXXVIII.
Item congruit suscedat in enere, qui subsistit: in amore.	Reg. LXXXVII.	Certum est, quod is committit in legem, qui legis verba complectens, contra legis mitit voluntatem.	Reg. LXXXVIII.
Data Roma apud sanctum Petrum, V. nonas Martii. Pontificatus nostri anno quarto.		Data Roma apud sanctum Petrum, V. nonas Martii.	

a Nota quid conventio partium legem inducit, qua in contradictionibus servanda est. b al. alt.

F I N I S.

